

Sygn. akt I C 1407/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2021 roku

Sąd Rejonowy w Raciborzu Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Marek Łukaszek

Protokolant: Protokolant sądowy Marta Garbas

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2021 roku w Raciborzu

na rozprawie

sprawy z powództwa: Z. Ł. i K. Ł.

przeciwko: R. L. i E. L.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. oddała powództwo,
2. przyznaje adwokatowi S. S. wynagrodzenie w kwocie (...) (dwa tysiące dwieście czternaście) złotych, w tym podatek od towarów i usług tytułem nieuiszczonych kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce K. Ł. z urzędu,
3. nie obciąża powodów kosztami procesu poniesionymi przez pozwane, w tym kosztami postępowania odwoławczego,
4. ustala, że brakujące koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 1407/19

UZASADNIENIE

Powódka K. Ł. w dniu 8 października 2015 r. wniosła pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Raciborzu Wydziału I Cywilnego z dnia 27 stycznia 2005 r. w sprawie I Nc 89/05, z powództwa R. L. i E. L. przeciwko K. Ł. i Z. Ł. o zapłatę oraz o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że według powódki postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygnaturą KM 1295/13 winno ulec zakończeniu z uwagi na fakt, że wszelkie dochodzone w tym postępowaniu kwoty zostały już od dłużników wyegzekwowane. Przyczyna tego stanu rzeczy leży w tym, że w nakazie zapłaty wydanym w dniu 27 stycznia 2005 r. zawarte są już kwoty, których pozwani bezpodstawnie domagali się kolejnymi pozwami z września 2005 r. Łączna suma kwot dochodzonych późniejszymi pozwami była już zasądzona nakazem zapłaty z dnia 27 stycznia 2005 r. (sygn. akt I Nc 89/05) i opiewała na kwotę 6 418, 80 zł. Fakt powielenia w kolejnych pozwach już prawomocnie zasądzonych kwot wynika z błędu pełnomocnika wierzycieli, r. pr. T. G., który błędnie złożył kolejne pozwы. Jako podstawę powództwa opozycyjnego wskazano art. 840 §1 pkt 2 k.p.c., tj. zaspokojenie roszczeń wierzycieli w innych postępowaniach egzekucyjnych. Powódka wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych w całości oraz o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata S. S..

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2015 r. referendarz sądowy w tut. Sądzie zwolnił powódkę od kosztów sądowych w całości oraz ustanowił dla niej pełnomocnika z urzędu.

Wniosek o zabezpieczenie roszczenia został oddalony postanowieniem z dnia 18 maja 2016 r.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanej R. Ł. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Zanegowano podstawowe twierdzenie pozwu, jakoby zostały zaspokojone wierzytelności zasądzone w sprawach I Nc 734/05, I Nc 735/05 i I Nc 736/06, wskazując, że do wyegzekwowania nadal pozostają kwoty 1921, 47 zł, 533, 01 zł i 4593, 55 zł. Zwrócono też uwagę, że zakres roszczeń ujętych w w/w tytułach wykonawczych nie pokrywa się, gdyż w sprawach I Nc 734/05, I Nc 735/05 i I Nc 736/06 nie ujęto należności za czynsz za grudzień 2002 r., która objęta była postępowaniem w sprawie I Nc 89/05.

Na rozprawie w dniu 4 lipca 2016 r. w charakterze powoda do postępowania na zasadzie art. 195 k.p.c. przystąpił Z. Ł..

W piśmie z dnia 17 października 2016 r. pełnomocnik powódki K. Ł. zwrócił uwagę, że w sprawie Km 1295/13 wyegzekwowano już kwotę 3710, 22 zł.

Wyrokiem z dnia 23 marca 2018 r. tut. Sąd oddalił powództwo w całości. W uzasadnieniu wyroku wyjaśniono, że podstawą oddalenia powództwa jest okoliczność, że na dzień wyrokowania nie sposób było ustalić, w jakim zakresie wyegzekwowana należność pokryje świadczenie główne, odsetki i koszty postępowania co do nakazu w sprawie I Nc 89/05. Ustalenie tego faktu było niemożliwe w drodze przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego ani poprzez zobowiązanie Komornika do złożenia symulacji. Sąd zważył, że wyrok uwzględniający częściowo powództwo w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności powinien wskazywać, w jakiej części tytuł wykonawczy jest pozbawiany wykonalności, przy czym chodzi o wskazanie konkretnej kwoty. Sąd przypomniał, że ciężar dowodu wykazania wysokości roszczenia obciążał powodów, którzy mu nie sprostali.

Wyrok z dnia 23 marca 2018 r. został uchylony postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 4 września 2019 r. Podstawą uchylenia wyroku były uchybienia formalne – niezawiadomienie pełnomocnika pozwanej E. L. (tj. R. L.) o ostatnim terminie rozprawy (zawiadomiony został wyłącznie profesjonalny pełnomocnik R. L.).

W postępowaniu ponownym Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie, w jakim postępowanie wcześniej dotknięte było nieważnością oraz uzupełnił materiał dowodowy w koniecznym zakresie, w szczególności co do aktualnego zestawienia należności do wyegzekwowania w sprawach Km 638/13, Km 639/13, 639/13, Km 640/13 i Km 1295/13, a to celem ustalenia, czy prawdziwe były twierdzenia pozwu, że poprzez wyegzekwowanie należności objętych tytułami egzekucyjnymi w sprawach I Nc 734/05, I Nc 735/05 i I Nc 736/05 doszło do wygaśnięcia zobowiązania inkorporowanego w tytule wykonawczym w sprawie I Nc 89/05. O terminach rozprawy były zawiadamiane wszystkie strony/ich pełnomocnicy, przy czym A. Z. jest pełnomocnikiem pocztowym R. L. (k. 433v.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W sprawie I Nc 89/05 tut. Sąd w dniu 27 stycznia 2005 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, mocą którego zasądził od Z. Ł. i K. Ł. na rzecz powoda K. L. (1) kwotę 6418, 80 zł wraz z odsetkami ustawowymi za okres od grudnia 2002 r. do listopada 2004 r., szczegółowo opisanymi w treści nakazu zapłaty.

Dowód: treść nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, k. 6;

W sprawie I Nc 734/05 (wartość przedmiotu sporu: 1690 zł) powód K. L. (1) pozwem wniesionym w dniu 8 sierpnia 2005 r. pozwał Z. Ł. i K. Ł. o zapłatę czynszu za okres: styczeń 2005 r. – czerwiec 2005 r.

Dowód: treść pozwu w aktach I Nc 734/05;

W sprawie I Nc 735/05 (wartość przedmiotu sporu: 2960 zł) powód K. L. (1) pozwem wniesionym w dniu 8 sierpnia 2005 r. pozwał Z. Ł. i K. Ł. o zapłatę czynszu za okres: styczeń 2004 r. – grudzień 2004 r.

Dowód: treść pozwu w aktach I Nc 735/05;

W sprawie I Nc 736/05 (wartość przedmiotu sporu: 3482 zł) powód K. L. (1) pozwem wniesionym w dniu 8 sierpnia 2005 r. pozwał Z. Ł. i K. Ł. o zapłatę czynszu za okres: styczeń 2003 r. – grudzień 2003 r.

Dowód: treść pozwu w aktach I Nc 736/05;

W sprawach I Nc 734/05, I Nc 735/05 i I Nc 736/05 zostały wydane nakazy zapłaty uwzględniające żądania pozwów.

Dowód: treść nakazów zapłaty w w/w aktach;

K. L. (1) złożył wniosek o wyegzekwowanie należności zasądzonych w sprawach I Nc 734/05, I Nc 735/05 i I Nc 736/05. Stosownie do tego wniosku prowadzono postępowania egzekucyjne: Km 1367/05 (co do nakazu I Nc 736/05), Km 1364/05 (co do nakazu I Nc 735/05) i Km 1365/05 (co do nakazu I Nc 734/05).

Dowód: treść w/w akt egzekucyjnych;

Poprzednik prawny pozwanych K. L. (1) zmarł w dniu 28 lipca 2011 r. Spadek po nim nabyły żona E. L. i córka R. L. – po połowie. Klauzulę wykonalności na rzecz następcy prawnego nakazowi zapłaty w sprawie I Nc 89/05 nadano postanowieniem tut. Sądu z dnia 19 czerwca 2013 r., sygn. akt I Co 464/13.

Dowód: treść postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, k. 62; treść tytułu wykonawczego w aktach egzekucyjnych;

Po śmierci K. L. (2) wierzycielki R. L. i E. L. złożyły wnioski o kontynuowanie egzekucji. Postępowania egzekucyjne były prowadzone pod sygnaturami Km 640/13 (dawna sprawa Km 1364/05), Km 639/13 (dawna sprawa Km 1365/05) i Km 638/13 (dawna sprawa Km 1367/05).

Dowód: pismo Komornika z dnia 7 listopada 2016 r., k. 157;

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1295/13 celem wyegzekwowania należności głównej zasądzonej w sprawie I Nc 89/05 w kwocie 6418, 80 zł, odsetek w kwocie (...), 987 zł i kosztów sądowych w wysokości 1453, 40 zł zostało wszczęte w lipcu 2013 r.

Dowód: treść zawiadomienia o wszczęciu postępowania egzekucyjnego, k. 7;

Wierzycielki zwróciły się do Komornika o ograniczenie egzekucji w sprawie Km 1295/13 o kwoty wyegzekwowane w sprawach Km 638/13 (389, 53 zł), Km 639/13 (140, 40 zł) i Km 640/13 (293, 25 zł). Wnioskiem o ograniczenie egzekucji nie objęto kwot wyegzekwowanych w sprawach Km 1364/05, Km 1365/05 i Km 1367/05.

Dowód: pismo Komornika z dnia 7 listopada 2016 r., k. 157; pismo Komornika z dnia 30 stycznia 2017 r., k. 273;

Nawet przy zaliczeniu kwot wyegzekwowanych w toku wcześniejszych postępowań egzekucyjnych na zadłużenie ze sprawy Km 1295/13, powodowie nadal mieliby do zapłaty 3470, 17 zł tytułem kapitału i 4023 zł tytułem odsetek. Kwoty wyegzekwowane przez Komornika w sprawie egzekucyjnej Km 1295/13 nie byłyby wystarczające dla spłaty tego zadłużenia.

Dowód: treść opinii biegłego, k. 297-302;

Sprawa egzekucyjna Km 639/13 została umorzona postanowieniem z dnia 9 czerwca 2015 r. na wniosek wierzyciela. Sprawa egzekucyjna Km 640/13 została zawieszona. Sprawa egzekucyjna Km 638/13 została umorzona na wniosek wierzyciela. Sprawy Km 1364/05, Km 1365/05 i (...) zostały umorzone z mocy samego prawa na podstawie dawnego art. 823 k.p.c. Postępowanie w sprawie Km 1295/13 została zawieszona postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2019 r.

Dowód: treść pisma Komornika z dnia 28 lutego 2020 r., k. 480;

Według aktualnego zestawienia należności pozostałych do wyegzekwowania, w sprawie Km 1295/13 do zapłaty pozostaje kwota 16 810, 02 zł. W sprawie Km 639/13 do zapłaty pozostaje 2427, 85 zł (sprawa umorzona). W sprawie Km 638/13 do zapłaty pozostaje 5511, 23 zł (sprawa umorzona). W sprawie Km 640/13 do zapłaty pozostaje kwota 693, 14 zł (sprawa zawieszona).

Dowód: wydruki sporządzone przez Komornika, k. 517-576;

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych środków dowodowych uznanych za wiarygodne i okoliczności bezspornych pomiędzy stronami. W sprawie nie pojawiły się dowody przeciwnie. Przebieg postępowania sądowego w sprawach zainicjowanych jeszcze w 2005 r. i późniejszych postępowań egzekucyjnych wynika z akt sądowych i komorniczych, a także z pism Komornika R. K. kierowanych do niniejszej sprawy. Żadna ze stron nie kwestionowała tych materiałów. Podobnie żadna ze stron nie kwestionowała opinii biegłego, którą Sąd uznał za przekonującą w zakresie wniosków w niej sformułowanych, wszelako której użyteczność w niniejszej sprawie jest ograniczona, jak niżej zostanie to szerzej wyjaśnione.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało oddalić. Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę ponownie potwierdza stanowisko tut. Sądu wyrażone w sprawie I C 893/15, że uwzględnienie powództwa wymagałoby wykazania, w jakiej części tytuł wykonawczy winien być pozbawiony wykonalności, czego w niniejszej sprawie zabrakło. Oprócz powyższego należy jednak zwrócić uwagę na nową i jednocześnie znacznie bardziej pierwotną przyczynę oddalenia powództwa, jaką jest nieadekwatność powództwa opozycyjnego w stanie faktycznym, który zaistniał w niniejszej sprawie. Od tej pierwotnej przyczyny oddalenia powództwa należy zacząć rozważania co do istoty sprawy.

Niedopuszczalność powództwa opozycyjnego w stanie faktycznym niniejszej sprawy

Prawomocne orzeczenie Sądu stwierdzające obowiązek pozwanego spełnienia świadczenia prawomocnie kończy sprawę i wyposażone jest w powagę rzeczy osądzonej, co stanowi negatywną przesłankę ponownego roztrząsania tej samej sprawy (art. 366 k.p.c. w zw. z art. 199 §1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 353² k.p.c.). Od tej pory wzruszenie orzeczenia możliwe jest wyłącznie w drodze nadzwyczajnych środków odwoławczych.

Na etapie egzekucji zasądzonego świadczenia organ egzekucyjny nie jest upoważniony do badania zasadności tytułu wykonawczego (art. 804 §1 k.p.c.). Dłużnik ma możliwość podnoszenia zarzutów naruszenia przepisów proceduralnych na etapie postępowania egzekucyjnego w drodze skargi na czynności komornika, natomiast dla merytorycznego zwalczania tytułu wykonawczego przewidziane są powództwa przeciwegzekucyjne.

Powództwo przeciwegzekucyjne o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (czyli tzw. powództwo opozycyjne) nie może – w świetle powyższych uwag – skutkować ponowne rozpoznanie sprawy co do istoty. Z tego względu co do zasady – gdy tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu, a tak jest w niniejszej sprawie – można je oprzeć wyłącznie na zdarzeniach, które miały miejsce po powstaniu tytułu egzekucyjnego, wskutek których zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne oraz na zarzucie potrącenia (art. 840 §1 pkt 2 k.p.c.). Rzecz jasna, powództwo opozycyjne dopuszczalne jest również wówczas, gdy zobowiązanie określone tytułem egzekucyjnym wygasło lub nie może być egzekwowane w części (a nie w całości).

Do sytuacji, gdy zobowiązanie wygasa, należy zaliczyć w szczególności fakt spełnienia świadczenia, umowę o zwolnienie z długu, umowę datio in solutum, potrącenie wierzytelności wierzyciela z wierzytelnością dłużnika etc.

Zobowiązanie nie może być egzekwowane, gdy uległo przedawnieniu (z uwzględnieniem art. 125 §1 k.c.) i dłużnik podnosi zarzut przedawnienia, jak również gdy zaistniała następca niemożliwość świadczenia.

Dla roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem Sądu przewidziany jest szczególny termin przedawnienia. Art. 125 §1 k.c. stanowi, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczenie sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd przedawnia się z upływem lat sześciu. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe należne w przyszłości, przedawnia się z upływem trzech lat. Należy zaznaczyć, że przepis ten w tym brzmieniu obowiązuje od 9 lipca 2018 r. Wcześniej bowiem roszczenia stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawniały się z upływem lat 10, a nie 6.

W niniejszej sprawie źródłem nieporozumień jest wniesienie przez profesjonalnego pełnomocnika poprzednika prawnego pozwanych r. pr. T. G. w 2005 r. kilku pozwów częściowo pokrywających się, jeśli idzie o zakres objętych nim żądań. W sprawach I Nc 89/05, I Nc 734/05, I Nc 735/05 i I Nc 736/05 chodziło o czynsz najmu za lokal przy ul. (...) w R.. W chronologicznie pierwszej sprawie I Nc 89/05 domagano się czynszu za okres grudzień 2002 – listopad 2004 r. Spośród trzech pozwów wniesionych w dniu 8 sierpnia 2005 r. żądanie w sprawie I Nc 734/05 dotyczyło pierwszego półrocza roku 2005. Ponieważ sprawy I Nc 89/05 i I Nc 734/05 nie pokrywają się w żadnym punkcie, losy zadłużenia w sprawie I Nc 734/05 nie będą dalej analizowane. Natomiast w sprawie I Nc 736/05 dochodzono czynszu za cały rok 2003 (co zawiera się w sprawie I Nc 89/05), zaś w sprawie I Nc 735/05 dochodzono czynszu za cały rok 2004 (co krzyżuje się zakresowo ze sprawą I Nc 89/05 z uwagi na to, że żądanie w sprawie I Nc 89/05 zatrzymało się na listopadzie 2004 r.).

Powództwo w niniejszej sprawie oparte jest na twierdzeniu, że należność objęta nakazem zapłaty w sprawie I Nc 89/05 została wyegzekwowana w sprawach egzekucyjnych dotyczących nakazów zapłaty I Nc 736/05 i I Nc 735/05. Z uwagi na wyegzekwowanie należności w innych sprawach egzekucyjnych Sąd powinien pozbawić wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Raciborzu Wydziału I Cywilnego z dnia 27 stycznia 2005 r. w sprawie I Nc 89/05.

Należy sobie zatem odpowiedzieć na pytanie, czy taka sytuacja odpowiada hipotezie normy prawnej z art. 840 §1 pkt 2 k.p.c.? W ocenie Sądu nie ma po temu żadnej podstawy prawnej. Spełnienie lub tym bardziej **wyegzekwowanie przez Komornika świadczenia zasądzonego innym wyrokiem sądu** (nakazem zapłaty – art. 353² k.p.c.) **nie jest zdarzeniem istotnym z punktu widzenia sprawy, w której wydano tytuł wykonawczy, którego pozbawienia wykonalności powodowie się domagają**. Tytuły wykonawcze cechują się procesową, formalną samodzielnością i każdy z nich jest źródłem obowiązku, którego wykonania może domagać się wierzyciel. Na etapie postępowania przeciwegzekucyjnego nie jest dopuszczalne ponowne merytoryczne rozpoznawanie sprawy i pozbawienie wierzyciela uprawnienia przyznanego mu tytułem wykonawczym. Sąd nie może zatem obecnie władczo uznać, że nie było podstaw do zasądzenia kwot objętych nakazami zapłaty w sprawie I Nc 736/05 i I Nc 735/05, a do takiego skutku wyraźnie zmierzają powodowie. **Wielość żądań procesowych dotyczących tego samego obowiązku materialnoprawnego nie uprawnia do skorzystania z powództwa przeciwegzekucyjnego**. Podstawowym środkiem obrony przed ponownym pozwem dotyczącym tej samej sprawy jest zarzut powagi rzeczy osądzonej, który skutkuje odrzuceniem pozwu z uwagi na niedopuszczalność postępowania (art. 199 §1 pkt 2 k.p.c.). W sprawach I Nc 735/05 i I Nc 736/05 K. Ł. i Z. Ł. nie podnieśli tego zarzutu; **powództwo opozycyjne nie jest wszelako instrumentem naprawy błędów popełnionych przez strony w toku postępowania rozpoznawczego**, bo to – jak wyżej już wspomniano – rodziłoby konieczność ponownego rozpoznawania sprawy już zakończonej bądź niektórych jej elementów. Nie można też poprzez wniesienia powództwa opozycyjnego podnosić zarzutów, z których strona przez własne zaniedbanie nie skorzystała w toku postępowania rozpoznawczego. Należy też przypomnieć, że wykrycie prawomocnego wyroku dotyczącego tego samego stosunku prawnego uzasadnia skargę o wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania (art. 403 §2 k.p.c.).

Mówiąc prościej, jeżeli istnieje kilka tytułów wykonawczych wydanych w różnych postępowaniach sądowych z udziałem stron (przy czym chodzi nie o dalsze tytuły wykonawcze czy tytuły wykonawcze wydane w miejsce utraconych, ale o samodzielne tytuły wykonawcze wydane w różnych postępowaniach cywilnych), każdy z nich powinien być odrębnie wykonany, jeżeli taka jest wola wierzyciela. Przed taką sytuacją dłużnik może bronić się zarzutem powagi rzeczy osądzonej czy skargą wznowieniową, ale nie powództwem opozycyjnym. Jak powiedziano to w ustnych motywach wyroku, ***mimo zrealizowania zgodnie z prawem kilku tytułów wykonawczych samodzielnych procesowo, z punktu widzenia prawa materialnego wierzyciel zachowuje prawo do jednego świadczenia***. Gdyby zatem poprzez multiplikację tytułów wykonawczych wierzyciel otrzymał więcej niż mu się należy z punktu widzenia prawa materialnego, dłużnik może wytoczyć powództwo o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia. Wówczas jednak musi wykazać przesłanki takiego powództwa, w szczególności fakt tożsamości spraw, w których wyegzekwowano określone kwoty, jak również zakres bezpodstawnego wzbogacenia. W takiej sytuacji nie zachodzi również kolizja z wcześniejszym prawomocnym orzeczeniem sądu, gdyż zwrot bezpodstawnego wzbogacenia następuje po wykonaniu tego wyroku, tj. po konsumpcji tytułu wykonawczego. Orzecznictwo Sądu Najwyższego w sytuacji, w której dochodzi do kilkukrotnego wyegzekwowania tego samego świadczenia na podstawie różnych tytułów wykonawczych nie wyklucza również wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym przeciwko osobie odpowiedzialnej za taką sytuację (vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2009 r., sygn. akt III CZP 3/09, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2017 r., sygn. akt V CNP 12/17).

Dopuszczona w orzecznictwie sytuacja, w której przedmiotem powództwa opozycyjnego może być może być pozbawienie wykonalności pozasądowego tytułu wykonawczego opiewającego na to samo świadczenie, dotyczy innej podstawy powództwa przeciwegzekucyjnego (art. 840 §1 pkt 1 k.p.c.) i nie może odnosić się do tytułu wykonawczego pochodzącego od sądu (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 9 maja 2017 r., sygn. akt V Ca 1214/16).

Brak wykazania wysokości roszczenia

Nawet przy przyjęciu, że powództwo opozycyjne w stanie faktycznym, jak w niniejszej sprawie, jest co do zasady dopuszczalne, to uwzględnienie tego powództwa wymagałoby jeszcze wykazania wysokości roszczenia, tj. zakresu, w jakim zobowiązanie objęte tytułem wykonawczym w sprawie I Nc 89/05 wygasło lub nie może być egzekwowane. Rozpoznając sprawę ponownie, Sąd podziela stanowisko wyrażone w uzasadnieniu uchylonego wyroku z dnia 23 marca 2018 r., że fakty te nie zostały wykazane przez powodów, na których spoczywał ciężar dowodu. Wyrok tut. Sądu z dnia 23 marca 2018 r. uchylony został z przyczyn formalnych, bez odnoszenia się do meritum sprawy. Argumentacja zawarta w uzasadnieniu tego wyroku nie została zatem merytorycznie zakwestionowana przez Sąd Okręgowy w Gliwicach. Nie sposób też nie zauważyć, że pełnomocnik powódki, znając motywy oddalenia powództwa 3 lata temu, ani w apelacji ani w postępowaniu ponownym nie wskazywał, w jakim zakresie tytuł wykonawczy miałby zostać pozbawiony wykonalności i nie zgłaszał na te okoliczności nowych wniosków dowodowych. Oczywiście było natomiast, że nie mógł pozbawiony w całości. ***Twierdzenie, na którym opiera się pozew, że doszło do wyegzekwowania w całości należności objętych nakazami zapłaty w sprawach I Nc 736/05 i I Nc 735/05, jest nieprawdziwe***. Jak ustalił Sąd w oparciu o aktualne wyliczenia Komornika, w sprawie Km 638/13 (dotyczy nakazu I Nc 736/05) do zapłaty pozostaje 5511, 23 zł, zaś w sprawie Km 640/13 (dotyczy nakazu I Nc 735/05) do zapłaty pozostaje kwota 693, 14 zł. Postępowanie w sprawie KM 638/13 zostało umorzone na wniosek wierzyciela. Postępowanie w sprawie Km 640/13 pozostaje zawieszona. Również opinia biegłej (k. 302) wskazuje na to, że nawet przy zaliczaniu kwot płaconych w sprawach egzekucyjnych dotyczących nakazów zapłaty I Nc 736/05 i I Nc 735/05 na poczet zadłużenia w sprawie egzekucyjnej Km 1295/13, zadłużenie to nie zostałoby spłacone w całości. Zadłużenie byłoby wprawdzie niższe niż kwota 16 810, 02 zł, ale nadal znaczne. Nie sposób w tym miejscu nie zauważyć, że biegła sporządzając opinię zaliczała wpłaty dokonywane w innych sprawach egzekucyjnych jednocześnie na poczet kapitału i odsetek do sprawy Km 1295/13, co jest sprzeczne z kolejnością zaspokajania należności dyktowaną przez art. 1026 §2 k.p.c. Tym samym dowód ten – w takim kształcie, jaki wynika z materiałów sprawy – nie mógłby stanowić podstawy uwzględnienia powództwa w części. Ostatecznie nie wykazanie tej okoliczności i tak musiałoby obciążać powodów, zgodnie z zasadami rozkładu ciężaru dowodu. Należy również zwrócić uwagę, że rację miała pełnomocnik pozwanej, że ***zakresy spraw I Nc 89/05, I Nc 736/05 i I Nc 735/05 nie pokrywają się całkowicie***. W sprawie I Nc

89/05 ujęty był również miesiąc grudzień 2002 r., która to należność nie pojawia się ani w pozwie w sprawie I Nc 736/05 ani I Nc 735/05. Roszczenia objęte w/w tytułami wykonawczymi nie były zatem w pełni identyczne.

Kwestie końcowe

Sąd związany jest podstawą faktyczną powództwa (art. 321 §1 k.p.c.), co oznacza, że nie może powództwa uwzględnić na innej podstawie faktycznej niż wskazywana przez stronę powodową. W niniejszej sprawie podstawą faktyczną powództwa opozycyjnego było twierdzenie, że zobowiązanie ujęte w nakazie zapłaty I Nc 89/05 nie może być wykonane z uwagi na wcześniejsze wyegzekwowanie świadczeń zasądzonych innymi tytułami wykonawczymi wbrew zakazowi wielokrotnego rozpoznania tej samej sprawy. Ta podstawa faktyczna powództwa wyznaczała granice rozpoznania sprawy. Sąd nie mógł zatem powództwa uwzględnić w części z uwagi na przedawnienie roszczenia odsetkowego za okres poprzedzający trzy lata od wystąpienia przez pozwane o nadanie klauzuli wykonalności na następcę nakazowi zapłaty w sprawie I Nc 89/05. Należy jednak przypomnieć, że zgodnie z art. 804 §2 k.p.c. jeżeli z treści tytułu wykonawczego wynika, że termin przedawnienia dochodzonego roszczenia upłynął, a wierzyciel nie przedłożył dokumentu, o którym mowa w art. 797 § 1¹, organ egzekucyjny odmawia wszczęcia egzekucji. Powodowie mogą domagać się zatem odmowy prowadzenia egzekucji w zakresie przedawnionych należności odsetkowych wymagalnych po prawomocności nakazu zapłaty w sprawie I Nc 89/05, gdyby Komornik nie uwzględnił tego faktu z urzędu.

W piśmie z dnia 17 października 2016 r. pełnomocnik powódki powoływał się na wyegzekwowanie w toku postępowania egzekucyjnego Km 1295/13 kwoty 3710, 22 zł. Fakt ten potwierdził Komornik (k. 519). Należy jednak przypomnieć, że **wyegzekwowanie roszczenia w całości lub w części w toku postępowania egzekucyjnego nie może stanowić podstawy powództwa opozycyjnego**, jako że w części, w jakiej tytuł wykonawczy został wykonany i jednocześnie skonsumowany, nie może być pozbawiony wykonalności (vide też wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt I ACa 209/17).

Mając na uwadze powyższą argumentację, Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę ponownie powództwo oddalił w punkcie 1. wyroku z dnia 24 marca 2021 r.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej powódce K. Ł. z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. prawo o adwokaturze w zw. z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Wartość przedmiotu sporu wynosiła 7049 zł (k. 70). Zgodnie z §8 pkt 4 tego rozporządzenia opłata za prowadzenie takiej sprawy wynosi 1200 zł w I instancji, a zgodnie z §16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia – 600 zł w II instancji. W niniejszej sprawie Sąd przyznał zatem wynagrodzenie w łącznej kwocie 1800 zł, uwzględniając kryteria jego ustalania opisane w §4 rozporządzenia.

Zgodnie z §4 ust. 3 rozporządzenia opłatę podwyższa się o koszty podatku od towarów i usług. Tym samym należało przyznać adw. S. S. ze środków budżetowych Skarbu Państwa kwotę brutto 2214 zł.

W punkcie 3. wyroku Sąd postanowił nie obciążać powodów kosztami procesu poniesionymi przez pozwane. Sąd miał na uwadze po pierwsze sytuację majątkową powodów wynikającą z ich pism procesowych oraz oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, które stało się podstawą zwolnienia powódki od kosztów sądowych w całości i przyznania jej pełnomocnika z urzędu. Po drugie, za nieporozumienie, które stało się przyczyną niniejszego procesu, odpowiedzialność ponosi poprzednik prawny pozwanych (a ściślej: jego pełnomocnik), który nie powinien pozywać powodów dwukrotnie o (częściowo) to samo roszczenie. Okoliczności podmiotowej i przedmiotowej natury, rozpatrywane łącznie, uzasadniały wyrzeczenie po myśli art. 102 k.p.c.

Z podobnych względów w punkcie 4. wyroku ustalono, że brakujące koszty sądowe ponosi Skarb Państwa. Obciążenie powodów tymi kosztami było niecelowe, a obciążenie pozwanych – niedopuszczalne, biorąc pod uwagę, że pozwane wygrały proces.

Mając powyższe na względzie, należało orzec jak w sentencji.